

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3556

Vragen van het lid **Kerstens** (PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Zorgpersoneel op de Veluwe neemt ontslag uit angst voor corona: «Enorm gebrek aan beschermingsmiddelen»* (ingezonden 10 april 2020)

Antwoord van Minister **De Jonge** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 17 juli 2020).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Zorgpersoneel op de Veluwe neemt ontslag uit angst voor corona: «Enorm gebrek aan beschermingsmiddelen»¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Hoe kijkt u in het licht van bovenstaand bericht terug op uw uitspraken over beschermingsmiddelen tijdens de persconferentie van afgelopen dinsdag, 7 april? Kunt u zich voorstellen dat die uitspraken door zorgmedewerkers die «in de frontlinie, maar zonder geweer», zoals zij het zelf uitdrukken, hun werkzaamheden moeten verrichten, als een klap in hun gezicht zijn ervaren? Bent u het met de woordvoerder van branche-organisatie Actiz eens dat «het voortdurende tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen in de ouderenzorg onacceptabel is»?

Antwoord 2 en 3

Ik ben hier tijdens het Kamerdebat van 8 april op ingegaan. Ik heb daarbij aangegeven dat mijn antwoord op de vraag over persoonlijke beschermingsmiddelen in relatie tot de zorgplicht die tijdens de persconferentie werd gesteld ongelukkig was, in de zin dat het voeding gaf aan een misverstand. Ik was en ben me er volledig van bewust dat de zorg over voldoende bescherming sterk speelt onder zorgpersoneel en we zetten dan ook alles op alles om te zorgen voor voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen.

¹ De Stentor, 9 april 2020 (<https://www.destentor.nl/veluwe/zorgpersoneel-op-de-veluwe-neemt-ontslag-uit-angst-voor-corona-enorm-gebrek-aan-beschermingsmiddelen~adbfc698d/>)

Het verdelingskader voor persoonlijke beschermingsmiddelen is op 13 april aangepast op basis van besmettingsrisico's in de verschillende zorgsituaties, juist ook buiten het ziekenhuis. We zien dit in de feitelijke verdeling ook terug.

Aanvulling stand van zaken 29 juni

Er is op dit moment geen schaarste aan persoonlijke beschermingsmiddelen. Zorgaanbieders kunnen deze inkopen bij de eigen leveranciers en als deze niet meer kunnen leveren, kunnen zij een aanvraag doen bij het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH). Het LCH koopt persoonlijke beschermingsmiddelen in en zorgt voor de verdeling hiervan op landelijk niveau. Alle zorginstellingen, ook de verpleeghuizen, kunnen hier een beroep op doen. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) houdt bij hoeveel meldingen er komen van verpleeghuizen die geen persoonlijke beschermingsmiddelen hebben en daardoor geen goede zorg kunnen verlenen. Volgens deze registratie hebben zich geen situaties voorgedaan dat er geen beschermingsmiddelen beschikbaar waren en de RIVM-richtlijnen niet gevolgd konden worden.

Vraag 4 en 5

Kunt u zich voorstellen dat zorgmedewerkers, ten einde raad vanwege het gebrek aan beschermingsmiddelen, geen andere oplossing zien dan ontslag te nemen uit het vak waar ze met zoveel bezieling voor hebben gekozen? Wat zou u tegen hen willen zeggen?

Vindt u dat de zorgsector het zich, tegen de achtergrond van het grote personeelstekort waarvan voor de corona-crisis al sprake was, kan veroorloven om op deze wijze afscheid te nemen van haar mensen? Hoe gaat u voorkomen dat dit vaker gaat gebeuren?

Antwoord 4 en 5

Er zijn op dit moment nog geen betrouwbare gegevens over de uitstroom van personeel in het tweede kwartaal van 2020. Het wordt ook niet structureel bijgehouden wat de reden is om de zorgsector te verlaten. Wel zijn gegevens over het ziekteverzuim bekend. De eerste weken na de uitbraak van COVID-19 is het ziekteverzuim gestegen, met circa 2 procentpunt ten opzichte van dezelfde periode in 2019. Daarna is het verschil met het voorgaande jaar weer geleidelijk afgenomen. Van een verhoogd ziekteverzuim is nu nauwelijks nog sprake.

Gegeven de toenemende zorgvraag is het van belang dat de zorg het personeel goed weet te binden. Goed werkgeverschap is daar uitermate belangrijk bij. Via het actieprogramma Werken in de Zorg en ook het programma Thuis in het Verpleeghuis ondersteun ik dat met een regionale aanpak en specifieke regelingen als Sectorplan Plus en Sterk in je Werk.

Vraag 6 en 7

Herkent u dat er, behalve van een groot tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen, ook sprake is van een in bedoeld artikel genoemde «enorme bureaucratie» om zorgmedewerkers te testen, zodat dit «uiterst traag» verloopt als ook dat ook die werkelijkheid in schril contrast staat tot de op de persconferentie van 31 maart gewekte en door een bestuurder van een zorginstelling in bedoeld artikel verwoorde verwachting dat zorgmedewerkers uit (onder meer) de verpleeghuissector met ingang van 6 april getest konden worden?

Bent u bereid op zo kort mogelijke termijn een einde te maken aan bedoelde bureaucratie, zodat de op bedoelde persconferentie bij zorgmedewerkers gewekte verwachtingen ook onverkort kunnen worden waargemaakt?

Antwoord 6 en 7

Per 6 april is het testbeleid gewijzigd. Dit houdt onder andere in dat alle zorgverleners met COVID-19 klachten laagdrempelig kunnen worden getest. In het begin moest de uitvoering hiervan op gang komen.

Aanvulling stand van zaken 29 juni 2020

Per 1 juni is het mogelijk dat iedereen met (lichte) klachten getest kan worden. De uitslag wordt binnen 48 uur bekend gemaakt. Tot de uitslag bekend is blijft de persoon met klachten thuis. Dit geldt ook voor zorgmede-

werkers. Als de uitslag negatief is, kan de zorgmedewerker weer werken met inachtneming van de algemene hygiëne richtlijnen.

Vraag 8

Herkent en erkent u met de woordvoerder van branche-organisatie Actiz dat «de zorg voor met corona besmette ouderen, zowel in verpleeghuizen als thuis, dreigt vast te lopen»? Hoe gaat u dat voorkomen?

Antwoord 8

Wij zetten zoals gezegd alles op alles om ervoor te zorgen dat zorgmedewerkers met het nieuwe testbeleid en met persoonlijke beschermingsmiddelen volgens de richtlijnen van het RIVM op een veilige manier hun werk kunnen doen.

Vraag 9

Wanneer is de uitvoering van de 8 april jongstleden aangenomen motie van de leden Asscher (PvdA) en Ellemeet (GroenLinks)² om in zaken als hier aan de orde gesteld centrale regie te nemen en voeren, een feit?

Antwoord 9

Met het testbeleid van 6 april en met het nieuwe verdeelkader voor persoonlijke beschermingsmiddel van 13 april in combinatie met de eerdere oprichting van het Landelijk Consortium Hulpmiddelen heb ik hier invulling aan gegeven.

Aanvulling stand van zaken 29 juni 2020

Per 1 juni is het mogelijk dat iedereen met (lichte) klachten getest kan worden. De uitslag wordt binnen 48 uur bekend gemaakt. Tot de uitslag bekend is blijft de persoon met klachten thuis. Dit geldt ook voor zorgmedewerkers. Als de uitslag negatief is, kan de zorgmedewerker weer werken met inachtneming van de algemene hygiëne-richtlijnen.

Wat betreft de beschikbaarheid van persoonlijke beschermingsmiddelen geldt dat hier op dit moment geen sprake is van schaarste. Zorgaanbieders kunnen deze inkopen bij de eigen leveranciers en als deze niet kunnen leveren, kunnen zij een aanvraag doen bij het LCH. Het LCH koopt persoonlijke beschermingsmiddelen in en zorgt voor de verdeling hiervan op landelijk niveau. Alle zorginstellingen, ook de verpleeghuizen, kunnen hier een beroep op doen. De IGJ houdt bij hoeveel meldingen er komen van verpleeghuizen die geen persoonlijke beschermingsmiddelen hebben en daardoor geen goede zorg kunnen verlenen. Uit deze registratie is gebleken dat zich geen situaties hebben voorgedaan dat er geen beschermingsmiddelen beschikbaar waren en de RIVM-richtlijnen niet gevolgd konden worden.

Gegeven het feit dat de kennis over het virus nog sterk in ontwikkeling was en er zeker in het begin sprake was van schaarste aan beschermingsmiddelen en testcapaciteit begrijp ik goed dat zorgmedewerkers vaak in onzekerheid verkeerden of ze goede en veilige zorg konden blijven verlenen. Datzelfde geldt voor werkgevers gegeven hun verantwoordelijkheid. Bij een (ervaren) tekort aan beschermingsmiddelen was en is het belangrijk dat medewerkers dit met hun werkgever bespreken. Biedt dit gesprek geen uitkomst, dan kunnen professionals dit melden bij de Inspectie SZW en/of de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Vraag 10

Wilt u deze vragen zo spoedig mogelijk, separaat (dus niet in een eerstvolgende «coronabrief»), beantwoorden? Wilt u datzelfde ook doen met de door vragensteller d.d. 6 april ingediende vragen naar aanleiding van het bericht «Onrust bij thuiszorg en wijkverpleging om gebrek aan bescherming»?

Antwoord 10

Helaas is dit niet gelukt.

² Tweede Kamer, Vergaderjaar 2019–2020, 25 295, nr. 228

De schriftelijk vragen «Onrust bij thuiszorg en wijkverpleging om gebrek aan bescherming» (2020Z06302) zijn inmiddels beantwoord middels de brief COVID-19 – Update stand van zaken (Kamerstuk 25 295, nr. 277).